

4/1995

HINTA- JA

PALKKA-

TIEDOTE

Tässä numerossa mm.

■ Kansainvälisiä
palkkavertailuja:
Toimialoittaiset
ansiot 1993

■ Hyvinvointipal-
velujen palkat
1994

■ Kansainvälisiä
palkkavertailuja:
Teollisuusaloittai-
set ansiot 1993

■ Asuntojen hin-
nat 2. neljännek-
sellä 1995

■ Valtion palkat
1994

■ Uusi taksi-in-
deksi

TILASTOKIRJASTO

136 002 8418

Hinta- ja palkkatiedote 4/1995

KANSAINVÄLISIÄ PALKKAVERTAILUJA

- 3 Teollisuustyöntekijöiden palkkojen kehitys 1991 – 1994
- 4 Toimialoittaiset ansiot 1993
- 6 Teollisuusaloittaiset ansiot 1993
- 8 Viron palkat

PALKAT

- 10 Teollisuuden toimihenkilöiden palkat 1994
- 11 Valtion palkat 1994
- 12 Hyvinvointipalvelujen palkat 1994
- 13 Seurakuntien palkat 1994

HINNAT

- 14 Asuntojen hinnat 2. neljänneksellä 1995
- 16 Asuntokaupat vuonna 1994
- 17 Uusi taksi -indeksi
- 18 Harmonisoitu kuluttajahintaindeksi
- 19 Indeksitaulukko

Hinta- ja palkkatiedote

sisältää ajankohtaista ja tiivistettyä tilastotietoa hinnoista, palkoista ja työtaisteluista.

Aikaisempien numeroiden aiheina ovat olleet mm.

- Mistä palkasta puhutaan (1/1995)
- Hinnanmuutokset Baltian maissa (2/1995)
- Ansiokehitys ja palkkaerot (3/1995)

Tiedote ilmestyy kuusi kertaa vuodessa, englanninkielinen kooste ker-
ran vuodessa.

SVT Suomen Virallinen Tilasto
Palkat 1995:16

Helsinki 28.9.1995

Julkaisun tiedot vapaasti lainatta-
vissa. Lainattaessa mainittava läh-
teeksi Tilastokeskus.

ISSN 0784-8374/Palkat
ISSN 0789-2462/Hinnat

Ulkoasu: Hilikka Lehikoinen

Tiedustelut

(90) 17 341

Anna-Leena Wickstrand/
Palkat

Kaisa Weckström-Eno/
Hinnat

TEOLLISUUSTYÖNTEKIJÖIDEN REAALISTEN TUNTIANSIOIDEN KEHITYS TASAANTUNUT VUOSINA 1992 – 1994

Vuosina 1992 – 1994 reaaliensiot ovat laskeneet Belgiassa, Hollannissa, USA:ssa ja Japanissa. Suomen reaaliensiot ovat nousseet tänä ajankohtana 1,9 %, kun ne vuosina 1991 – 1993 laskivat prosenttia. Iso-Britannian reaaliensioiden nousu on jatkunut vertailumaista nopeimpana. Maiden väliset erot reaaliensioiden kehityksessä näyttävät jonkin verran tasaantuneen vuosina 1992 – 94 verrattuna aikaisempiin vuosiin.

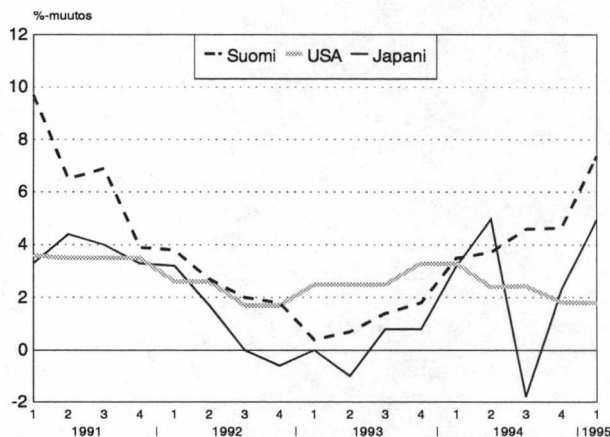
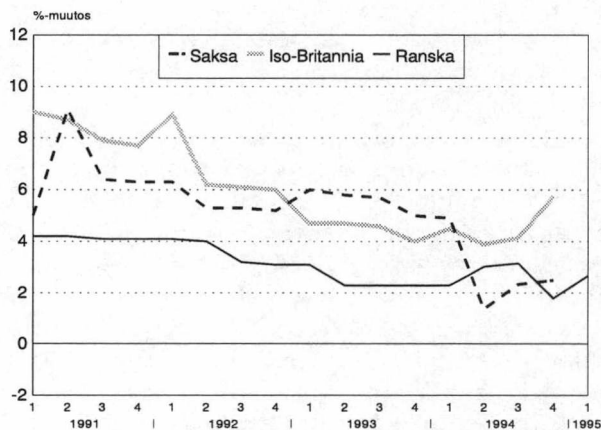
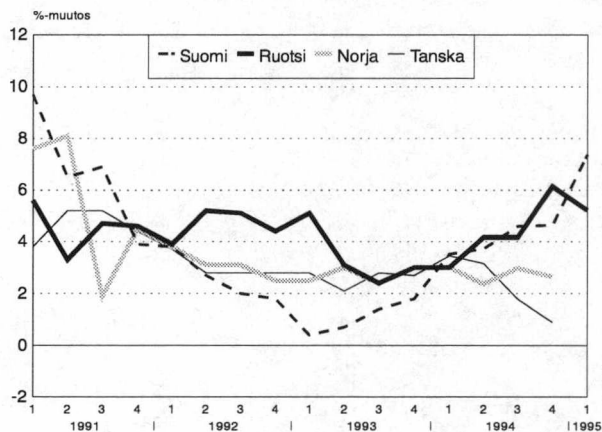
Nimellisensioiden nousu vuosina 1992 – 94 oli edelleen nopeinta Saksassa ja Iso-Britanniassa, mutta nousu oli näissäkin maissa hidastunut. Ajanjaksolla 1991 – 1993 molempien maiden nimellisensioiden nousu oli yli kymmenen prosenttia, kun nyt nousuprosentit olivat 9,2 (Iso-Britannia) ja 8,9 (Saksa). Suomen nimellisensiot nousivat vajaat 4 % vuosina 1991 – 1993 ja vastaavasti 5,2 % vuosina 1992 – 1994. Pienin nimellisensioiden nousu oli Japanilla 1,7 %.

Oheisessa taulukossa on teollisuustyöntekijöiden reaalisia tuntiansioita vertailtu kahtena ajanjaksona. Jokaisen maan osalta on käytetty koko vuoden indeksilukuja 1991/93 ja 1992/94. Reaalisissa tuntiansioiden kehityksessä on otettu huomioon hintatason muutokset mutta ei verojen vaikutusta.

Teollisuustyöntekijöiden tuntiansioiden reaaliset muutokset 1991–1993 ja 1992–1994

	1991–93	1992–94
Iso-Britannia	6,1	4,9
Saksa	4,5	1,5
Tanska	2,3	1,8
Hollanti	2,0	-0,4
Belgia	2,0	-0,4
Ranska	1,8	1,1
Norja	1,6	2,0
Ruotsi	1,3	0,2
USA	-0,9	-0,3
Suomi	-1,0	1,9
Japani	-1,3	-0,3

TEOLLISUUSTYÖNTEKIJÖIDEN TUNTIANSIOIDEN vuosimuutokset 1/1991 – 1/1995

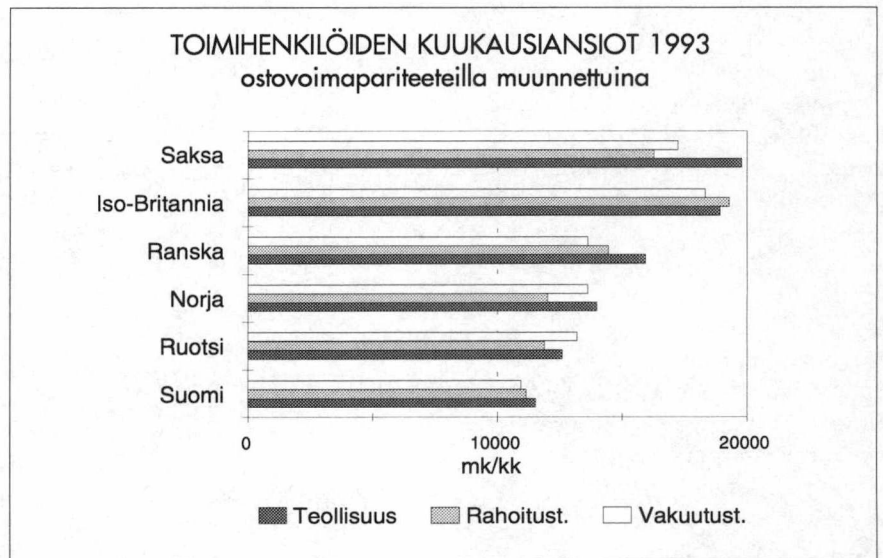
TOIMIHENKILÖN PALKKA SUOMESSA EUROOPAN ALHAISIMPIA VUONNA 1993

Julkaisun taulukkoon on koottu tietoja palkansaajien keskimääräisistä tunti- ja kuukausipalkoista eri maissa. Vertailussa ovat mukana EU-maat Italiaa lukuunottamatta sekä Norja. Teollisuustyöntekijöiden tuntipalkka-vertailussa ovat mukana myös USA ja Japani.

Vertailun ajankohtana on lokakuu 1993, mutta tilastointikäytäntöjen eroista johtuen kaikki havainnot eivät ole lokakuulta. Taulukossa oleviin lukuihin tulee suhtautua varauksella, sillä maiden väliset erot toimialojen rakenteessa ja työmarkkinoissa vaikuttavat niin, etteivät tiedot ole täysin vertailukelpoisia. Myös erot tilastointikäytännöissä, esim. ansiokäsitteissä ja toimialojen rajauksissa, vaikeuttavat vertailun tekemistä.

Taulukossa ansiot on esitetty maan omassa valuutassa, lokakuun 1993 valuuttakursseilla Suomen markkoiksi muunnettuna sekä ostovoimapariteeteilla muunnettuna. Ostovoimapariteeteilla muunnetut luvut kuvaavat palkansaajan ostovoimaa, kun maiden väliset hintatasoerot on eliminoitu.

Tarkasteltaessa palkkojen ostovoimaa toimialoittain havaitaan, että Luxemburgin, Saksan ja USA:n teollisuuden työntekijöiden palkat ovat edelleen korkeimmat vertailuun kuuluvista maista (ks. Hintaja palkkatiedote 4/94). Portugalin palkat ovat pysyneet ennallaan, eikä muidenkaan maiden palkoissa ole ollut suuria muutoksia. Suomen teollisuustyöntekijöiden palkkataso on pysynyt lähes ennallaan ja on melko vaatimaton suhteessa muihin vertailtuihin maihin. Luxemburg johtaa palkkatilastoa teollisuuden toimihenkilöidenkin osalta. Portugalin palkkataso on matalin. Myös Suomen teollisuuden toimihenkilöiden palkkatason on matala, kun tarkastellaan ostovoimapariteetein laskettuja ansioita. Va-

luuttakurssein muunnettuja toimihenkilöiden palkkoja tarkasteltaessa Suomen palkkataso ylittää Espanjan ja Kreikan palkkatason.

Rakennustoiminnan työntekijöiden osalta Saksa on edelleen palkkajohtaja ja on jopa suurentanut etumatkaansa seuraavaan tulijaan eli Norjaan nähden. Alhaisimman palkkatason maan, Portugalin, palkkataso on pysynyt ennallaan. Rakennustoiminnan toimihenkilöidenkin vertailussa Saksan palkat ovat korkeimmat ja Portugalin vastaavasti matalimmat.

Muilla aloilla toimihenkilöiden palkkasuhteet ovat samansuuntaisia kuin edellä. Alhaisen palkkatason maita ovat Kreikka ja Portugali sekä jossain määrin myös Suomi. Korkean palkkatason maita ovat lähinnä Luxemburg, Iso-Britannia ja Saksa.

Suomi sijoittuu hieman yllättävästi viimeiseksi rahoitustoiminnan palkkojen ostovoimavertailussa. Pohjoismaista Ruotsin ja Norjan palkka-taso on lähellä Suomen palkkatasoa. Myös Kreikan rahoitustoiminnan toimihenkilöt saavat suhteellisen pientä palkkaa. Valuuttakursseilla muunnettuja palkkoja tarkasteltaessa Suomen palk-

katason alapuolelle jäävät Kreikka, Portugali ja Espanja.

Lähteet

EUROSTAT: Earnings 1994

SAF: Wages and Total Labour Costs for Workers

SCB: Statistiska meddelandet

SSB: Lønnsstatistik 1993

TK: Teollisuuden toimihenkilöiden palkat 1993, Teollisuuden, rakennusalan ja liikenteen palkat 1994, Palvelualan palkat 1994

Ostovoimapariteetti

Palkkojen ostovoimavertailu perustuu yksityisen kulutuksen ostovoimapariteetteihin. Kunkin maan suhteellista hintatasoa kuvaava pariteetti on arvioitu korjaamalla vuoden 1992 lukuja kunkin maan inflaatiolla ja valuuttakurskien muutoksilla.

Ansioiden ostovoimaa voidaan verrata myös käyttäen koko bruttokansantuotteen hintatasoon perustuvaa ostovoimapariteettiä. Se ottaa yksityisen kulutuksen lisäksi huomioon mm. julkisen kulutuksen ja investointien hintatasoon.

Lisätietoja: Harri Kananoja 1734 3567

PALKAT ERI MAISSA LOKAKUUSSA 1993

	Maan omassa valuutassa	Suomen markkaa		Maan omassa valuutassa	Suomen markkaa	
		Valuuttakursseilla muunnett.	Ostovoima pariteetilla muunnett.		Valuuttakursseilla muunnett.	Ostovoima pariteetilla muunnett.
Työntekijöiden tuntiansiot						
	Teollisuus			Rakennustoiminta		
Suomi	53,62	53,62	53,62	56,69 ¹⁾	56,69	56,69
Ruotsi	83,90	60,17	56,51	95,06 ⁶⁾	68,18	64,03
Norja	104,13	83,62	67,43	117,21 ¹⁾	94,12	75,90
Belgia	396,00	63,91	71,94	387,00	62,46	70,31
Tanska	104,09	90,48	76,88	—	—	—
Saksa	24,01	84,34	81,39	24,06	84,51	81,55
Kreikka	1 021,00	24,50	46,62	—	—	—
Espanja	990,00	43,07	57,88	841,00	36,58	49,17
Ranska	50,63	50,69	54,67	48,18	48,24	52,02
Irlanti	6,24	51,48	66,12	—	—	—
Luxemburg	446,00	71,98	86,30	378,00	61,01	73,14
Hollanti	21,44	67,01	71,48	21,83	68,23	72,78
Portugali	441,00	14,99	24,27	428,00	14,55	23,55
Iso-Britannia	6,25	54,04	71,08	6,11	52,83	69,49
Yhdysvallat	11,74 ⁵⁾	77,50	79,42	—	—	—
Japani	1 240,00 ⁵⁾	66,69	42,21	—	—	—
Toimihenkilöiden kuukausiansiot						
	Teollisuus			Rakennustoiminta		
Suomi	11 519 ²⁾	11 519	11 519	12 078 ²⁾	12 078	12 078
Ruotsi	18 662 ³⁾	13 384	12 569	19 278 ³⁾	13 826	12 984
Norja	21 569 ⁴⁾	17 320	13 968	—	—	—
Belgia	100 223	16 176	18 208	91 209	14 721	16 570
Tanska	19 468	16 922	14 379	—	—	—
Saksa	5 833	20 489	19 772	5 833	20 489	19 772
Kreikka	277 784	6 667	12 684	—	—	—
Espanja	251 886	10 957	14 726	194 722	8 470	11 384
Ranska	14 720	14 738	15 893	14 303	14 320	15 443
Irlanti	1 640	13 530	17 377	—	—	—
Luxemburg	136 802	22 080	26 471	101 670	16 410	19 673
Hollanti	5 116	15 990	17 056	4 766	14 896	15 890
Portugali	145 273	4 939	7 995	122 353	4 160	6 734
Iso-Britannia	1 663	14 380	18 913	1 601	13 844	18 208
	Rahoitustoiminta			Yakuutustoiminta		
Suomi	11 150 ³⁾	11 150	11 150	10 930 ³⁾	10 930	10 930
Ruotsi	17 639 ³⁾	12 651	11 880	19 585 ³⁾	14 046	13 191
Norja	18 509 ⁴⁾	14 863	11 986	21 038 ⁴⁾	16 894	13 624
Belgia	98 161	15 843	17 833	89 507	14 446	16 261
Saksa	4 791	16 829	16 240	5 077	17 833	17 209
Kreikka	257 862	6 189	11 774	224 287	5 383	10 241
Espanja	252 608	10 988	14 768	207 890	9 043	12 153
Ranska	13 372	13 388	14 438	12 604	12 619	13 609
Luxemburg	125 501	20 256	24 284	112 297	18 125	21 729
Hollanti	4 661	14 568	15 539	4 704	14 702	15 683
Portugali	224 591	7 636	12 360	191 262	6 503	10 526
Iso-Britannia	1 694	14 648	19 266	1 608	13 904	18 288
	Kauppa					
Suomi	11 266 ³⁾	11 266	11 266			
Ruotsi	18 250 ³⁾	13 089	12 292			
Norja	16 816 ⁴⁾	13 495	10 890			
Belgia	76 046	12 274	13 816			
Saksa	4 178	14 676	14 162			
Espanja	136 497	5 938	7 980			
Ranska	11 148	11 161	12 037			
Luxemburg	80 590	13 007	15 594			
Hollanti	4 015	12 549	13 386			
Portugali	111 216	3 781	6 121			
Iso-Britannia	1 200	10 376	13 648			

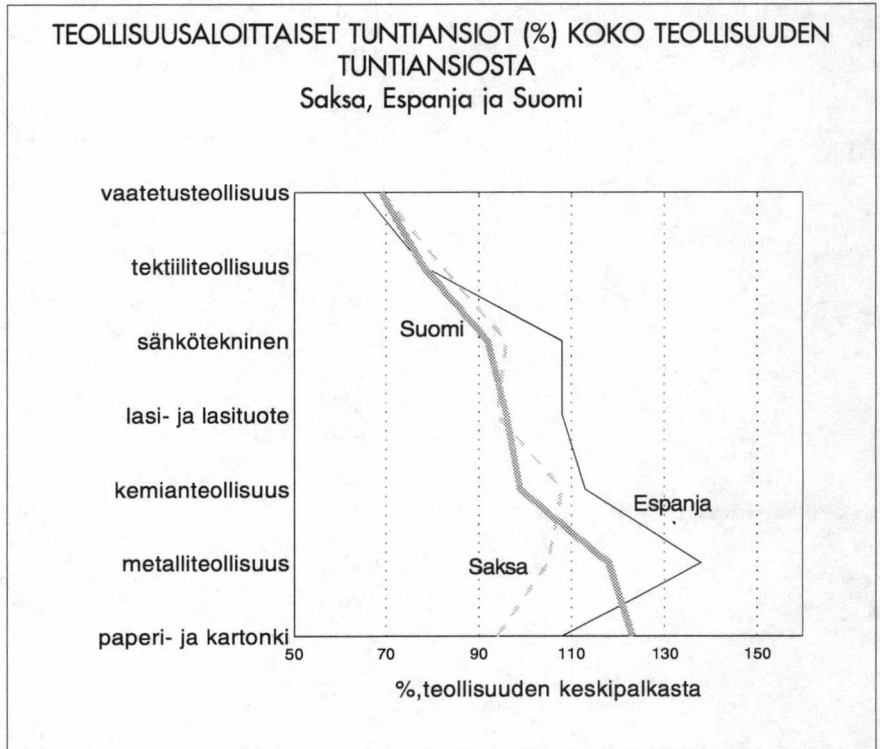
- 1) IV neljännes
- 2) joulukuu
- 3) elokuu
- 4) syyskuu
- 5) koko vuosi 1993
- 6) II neljännes

TEOLLISUUSALOJEN KESKINÄISET PALKKAEROT SAMANSUUNTAISIA ERI MAISSA

Teollisuusalojen välillä on suuriakin palkkaeroja, mutta karkeasti ottaen erot pysyvät samansuuntaisina maasta toiseen. Tutkimuksessa on vertailtu seitsemän eri teollisuudenalan palkkoja lokaussa 1993.

Metalliteollisuuden palkat ovat kaikissa vertailuun kuuluvissa maissa korkeammat kuin teollisuuden keskimääräiset palkat. Pienin palkkaero metalliteollisuuden ja koko teollisuuden välillä on Tanskassa. Alan palkat ovat suhteellisesti korkeimmat Kreikassa, Espanjassa ja Portugalissa. Erityisen korkea on portugalilaisen metallialan työläisen palkka (noin 162 % koko teollisuuden palkasta). Keskimäärinkin metalliteollisuuden palkkataso on noin 24 % koko teollisuuden keskimääräistä palkkatasoa korkeampi.

Tekstiiliteollisuus on selkeästi matalapalkka-ala, kun tekstiiliteollisuuden palkkoja verrataan koko teollisuuden keskimääräisiin palkkoihin. Vertailun kohteena olevissa maissa tekstiiliteollisuuden palkat ovat keskimäärin noin 86 % koko

teollisuuden palkoista. Poikkeuksen muodostaa Kreikka, jossa tekstiiliteollisuuden palkat ovat lähes teollisuuden keskipalkan suu-

ruiset. **Vaatetusteollisuus** on matalapalkka-ala vielä selkeämmin kuin tekstiiliteollisuus kaikissa vertailuun kuuluvissa maissa.

TEOLLISUUDEN TOIMIALOITTAISET TUNTIANSIOT VUONNA 1993 OSTOVOIMAPARITEETEIN MUUNNETTUNA, mk

	Tekstiiliteollisuus	Metalliteollisuus	Paperi- ja kartonki.	Kemian teollisuus	Sähkötekn. teollisuus	Lasi- ja lasituotet.	Vaatetusteollisuus
Belgia	62	91	71	86	72	74	52
Tanska	69	79	85	79	70	76	60
Saksa	67	85	73	88	78	77	56
Kreikka	46	64	46	47	50	46	38
Espanja	45	80	63	65	62	62	37
Ranska	45	62	58	65	54	59	41
Irlanti	57	85	73	81	59	74	41
Hollanti	65	86	76	..	66	..	..
Portugali	21	39	28	36	33	40	18
Iso-Britannia	58	79	73	79	67	71	46
Suomi	42	64	66	53	49	51	37

Paperi- ja kartonkiteollisuuden palkat ovat keskimäärin vain hieman teollisuuden keskitason yläpuolella (noin 6 %). Suomalaisen paperialan työntekijän palkka on vertailluista maista suhteellisesti korkein, sillä paperialan palkka ylittää teollisuuden keskipalkan Suomessa noin 23 % :lla. Saksalaisen paperialan työntekijän palkka on suhteellisesti matalin.

Lasi- ja lasituoteteollisuuden palkat ovat keskimäärin vain noin 8 % teollisuuden keskipalkan yläpuolella, mutta suhteelliset palkat vaihtelevat suuresti maasta toiseen. Portugalin lasityöläiset saavat suhteellisen korkeaa palkkaa (163 % teollisuuden keskipalkasta) ja vastaavasti saksalaiset lasialan työläiset saavat noin 94 % teollisuuden keskimääräisestä palkasta.

Kemian teollisuudessa ja sähköteknisessä teollisuudessa vaihtelu maiden välillä on pienempää. Portugalin palkkataso on edellä

mainituillakin aloilla suhteellisesti korkein.

Palkkoja vertailtaessa on otettava huomioon teollisuuden rakenteen vaikutus keskiansioon. Korkean ja matalan ansiotason osuudet voivat vaidella maittain. Verrattaessa esim. tekstiiliteollisuuden ja metalliteollisuuden palkkoja suoraan toisiinsa saadaan parempi kuva näiden kahden alan palkkaeroista ei maissa. Vertailluissa maissa tekstiiliteollisuuden palkat ovat keskimäärin noin 70 % metalliteollisuuden palkoista. Suomen vastaava luku on noin 66 %. Huomattavan alhaiset palkat näin vertailtuna on Espanjan ja Portugalin tekstiilityöntekijöillä.

Kemianteollisuuden keskimääräinen palkkataso on lähellä metalliteollisuuden palkkatasoa. Alan palkat vaihtelevat 74 %:sta (Kreikka) 105 %:iin (Ranska) metalliteollisuuden palkkoihin suhteutettuna. Paperi- ja kartonkiteollisuuden sekä lasi- ja lasituoteteollisuuden palkat ovat

keskimäärin noin 87 % metalliteollisuuden palkoista.

Lähteet:

Eurostat: Earnings 1994;

TK: Teollisuuden ja rakennusalan palkat, IV neljännes 1993

TEOLLISUUSALAN TUNTIANSIO METALLITEOLLISUUDEN TUNTIANSIOSTA (%) VUONNA 1993

	Tekstiiliteollisuus	Kemian teollisuus	Paperi- ja kartonkit.
Belgia	69	94	79
Tanska	87	100	108
Saksa	79	103	86
Kreikka	72	74	72
Espanja	56	82	79
Ranska	74	105	93
Irlanti	68	96	87
Hollanti	76	..	88
Portugali	53	91	71
Iso-Britanni	73	100	93
Suomi	66	84	104

Suomessa paperi- ja kartonkiteollisuuden tuntiansio on suhteellisesti korkeampi kuin vertailumaissa. Veitsiluodon paperia lastataan Oulun satamassa.

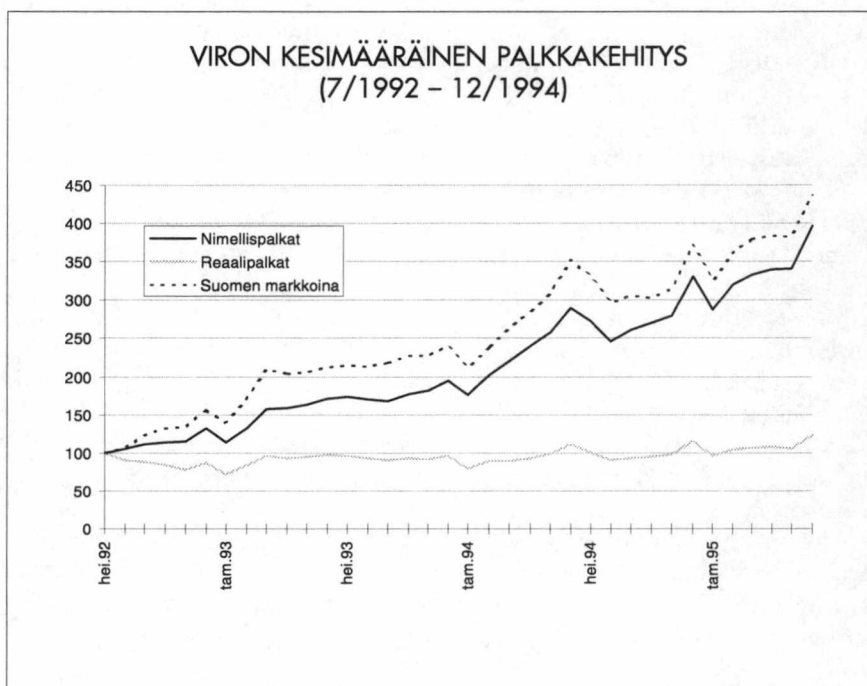
VIRON REAALIPALKAT PYSYNEET LÄHES ENNALLAAN

Viron nimelliset palkat ovat yli kolminkertaistuneet kahden ja puolen vuoden aikana rahauudistuksen jälkeen. Vuositasolla palkan korotukset ovat olleet 60–70 %. Prosentuaalinen palkkojen nousutrendi on pysynyt lyhytaikaisia vaihteluja lukuunottamatta suurin piirtein ennallaan. Heinäkuussa 1992 Viron keskipalkat olivat n. 650 kruunua (n. 220 mk) ja v. 1995 alussa ne olivat nousseet n. 2100 kruunuun (reilut 800 mk). Suomen markoissa mitattuna kasvu on ollut vielä nopeampaa johtuen markan devalvoitumisesta vuosina 1992–1993 vahvaan Saksan markkaan sidottuun kruunuun verrattuna. Tosin marka on tämän jälkeen vahvistunut kruunuun nähden jonkin verran.

Todelliset bruttopalkat voivat olla jonkin verran suuremmat, sillä yksityisyrietykset eivät välttämättä kerro kaikkia palkkakustannuksiaan, koska verot riippuvat maksetuista palkoista. Kattavia tilastoja Viron palkkakehityksestä on vasta rahauudistuksen jälkeiseltä ajalta, ja sosialistisen aikakauden palkkatason vertaaminen nykyisen markkinatalouden palkkoihin on hankalaa. Reaalipalkkojen kehityksen mittaamista voi vääristää lisäksi kulutusrakenteessa tapahtuneet muutokset.

Nopeasta palkkojen noususta huolimatta virolaisten ostovoima ei ole juurikaan kasvanut, sillä myös inflaatio on ollut suunnilleen yhtä nopeaa. Verot vievät bruttopalkoista n. 30 %. Minimipalkat olivat Virossa vielä kesäkuussa 1995 vain 450 kruunua kuukaudessa (172 mk).

Virossakin työvoimakustannukset ovat huomattavasti suuremmat kuin työntekijöiden bruttopalkat. 1995 ensimmäisellä neljänneksellä työnantajat maksoivat muita työvoimakustannuksia n. 60% suhteessa bruttopalkkaan. Sitten työvoimakustannukset olivat n.

3 400 kruunua (1300 mk) kuukaudessa.

Viron palkat toimialoittain

Suurimmat palkat Virossa maksetaan rahoituslalla, jossa keskipalkat olivat vuoden 1995 ensimmäisellä neljänneksellä n. 4500 kruunua (n. 1700 mk) kuukaudessa. Keskimääräistä paremmin ansaitaan myös sähkö-, kaasu- ja vesihuollossa, kuljetusalalla sekä julkisessa hallinnossa. Pienimpiä ansiot ovat maataloudessa, jossa keskipalkat olivat 1995 alussa vain runsaat 1100 kruunua (n. 430 mk). Myös hotelli- ja ravintola-alalla palkat ovat selvästi alle keskiarvon.

Vuoden 1992 tilanteeseen verrattuna palkkojen nousu on ollut nopeinta julkisessa hallinnossa ja kuljetusalalla, joissa nimellispalkat ovat 4,5-kertaistuneet, kun keskimäärin

palkat ovat 3,8-kertaistuneet. Teollisuudessa, metsätaloudessa ja julkisessa palvelussa palkat ovat nelinkertaistuneet vuoteen 1992 verrattuna. Maatalouden jälkeenjääneisyys palkkakehityksessä on kasvanut, sillä toimialan palkat olivat 1995 alussa "vain" vähän alle kolminkertaistuneet. Vuoteen 1992 verrattuna myös hotelli- ja ravintola-alalla, rakentamisessa sekä kaupassa palkkojen nousu jäi alle keskiarvon.

Viron alueellinen palkkataso

Viron maakunnista suurimmat palkat ovat Harjussa, jonka työpajoista suurin osa on pääkaupunki Tallinnassa. Harjun maakunnan keskipalkat olivat v. 1994 lopussa n. 2600 kruunua (n. 900 mk). Pääkaupunkiseudun ero muihin maakuntiin on niin suuri, että kaikkien muiden maakuntien keskipalkat

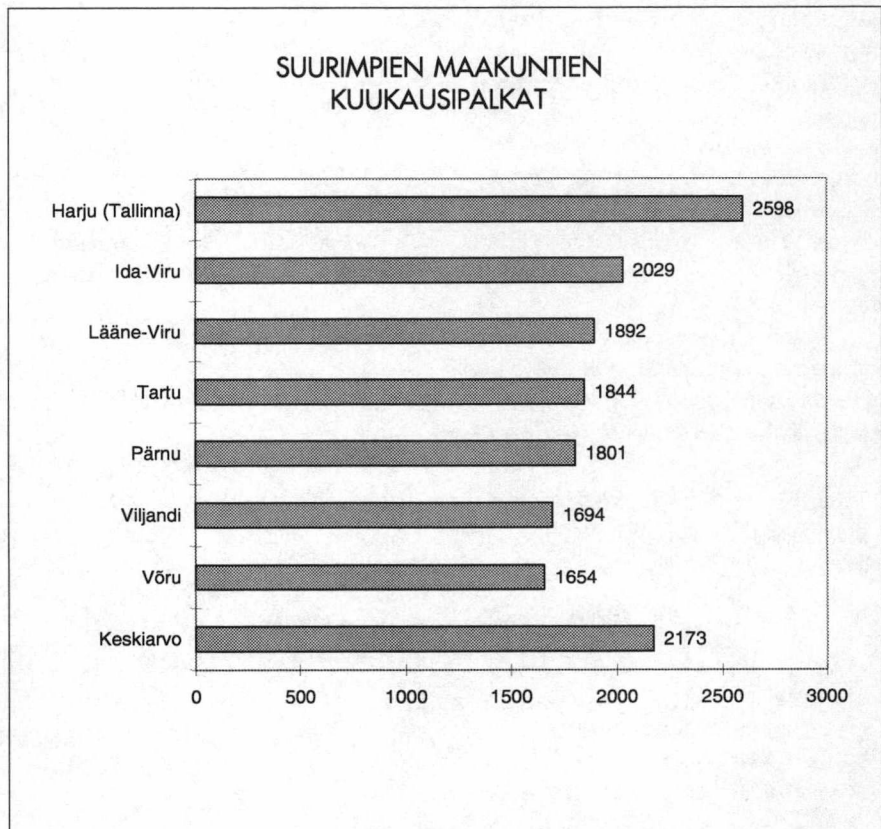
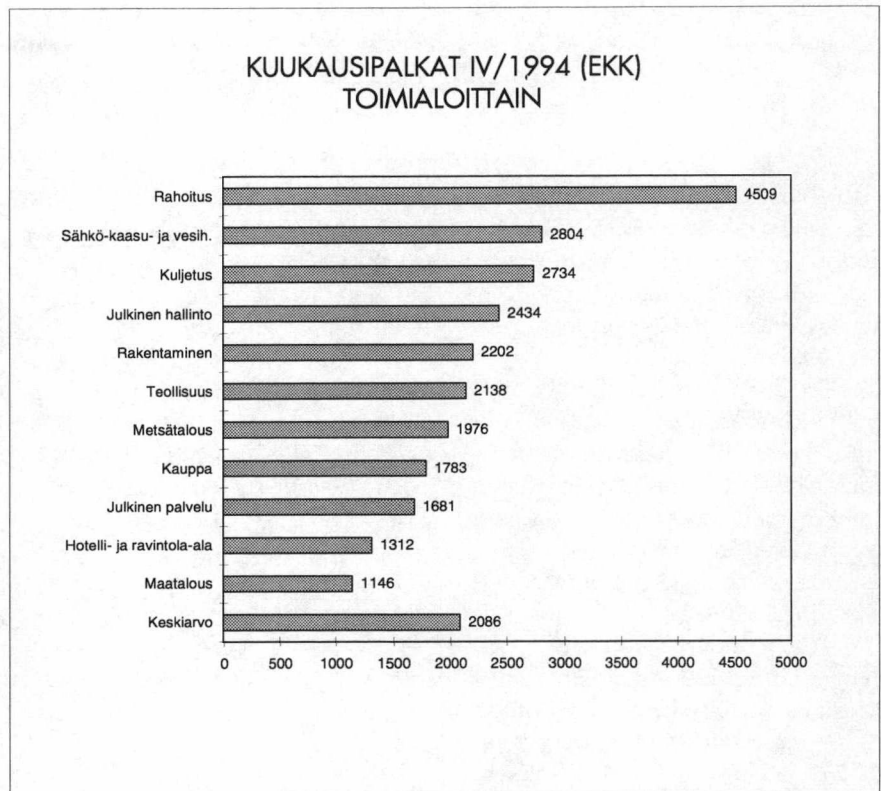
ovat koko maan keskiarvoa alhaisemmat. Toisaalta myös hintataso on Tallinnassa muuta maata korkeampi. Yleisesti ottaen palkat ovat suurimpia pohjoisella rannikko-kaistaleella ja alimmat Etelä-Virossa lähellä Latvian rajaa.

Vuodesta 1992 palkat ovat nousseet nopeimmin Harjussa, joten pääkaupunkiseudun ja muun maan välinen ero on viime vuosina vain kasvanut. Vielä 1992 korkeimmat keskipalkat maksettiin Koillis-Viron Ida-Virossa, jossa asuu runsaasti venäläistä väestöä, mutta tämän jälkeen palkkakehitys on ollut siellä maan hitainta. Ida-Virun palkat olivat 1994 lopussa kuitenkin vielä maan toiseksi korkeimmat. Eteläisessä Virossa riippuvuus maataloudesta on pitänyt alueen palkat muuta maata alhaisempina.

Lähteet:

- Bank of Estonia information service
- Economic indicators of Estonia 5/1995
- Eesti Bank bulletin 4/95
- Eesti piirkondlik statistika 1992
- Eesti statistika 3/95
- International business statistics/Baltia 7/95
- Statistika aastaraamat 1993

Keskikuukausiansiot Virossa 2 100 kruunua: Suurimmat kuukausiansiot ovat rahoitustoiminnassa ja pienimmät maataloudesta.

TEOLLISUUDEN TOIMIHENKILÖIDEN PALKAT NOUSIVAT 4,5 %

Teollisuuden toimihenkilöiden ansiot nousivat 4,5 % 1993 joulukuusta viime vuoden joulukuuhun. Kuluttajahinnat kohosivat samana aikana 1,8 %, joten reaali-palkat nousivat 3,1 %.

Teollisuustoimihenkilöiden palkat nousivat hieman enemmän kuin palkat keskimäärin, sillä ansiotasoindeksi ennakkotietojen mukaan kaikkien palkansaajien säännöllisen työajan ansiot nousivat neljänneltä neljännekseltä 1993 viime vuoden loka-joulukuulle 2,3 %.

Teollisuuden toimihenkilöiden säännöllisen työajan kuukausiansio oli viime joulukuussa 12 139 markkaa. Miesten palkka oli 13 751 ja naisten 9 424 markkaa. Teknisten toimihenkilöiden kuukausipalkka nousi vuoden 1993 joulukuusta 3,9 prosenttia; 11 072 markkaan, konttoritoimihenkilöiden 4,8 prosenttia; 8 969 markkaan ja ylempien toimihenkilöiden kuukausipalkka 3,5 prosenttia; 16 017 markkaan.

Teollisuuden toimihenkilöiden määrä väheni vuodessa n. 3 %. Suhteellisesti eniten laski teknisten toimihenkilöiden määrä, 7,6 ja konttoritoimihenkilöiden määrä 4,7 prosenttia. Ylempien toimihenkilöiden määrä sen sijaan kasvoi 2,9 prosenttia.

Säännöllisen työajan ansiosta on kiinteän kuukausiansion osuus 95 %. Naisilla sen osuus oli suurempi (97 %) kuin miehillä (94 %). Luon-

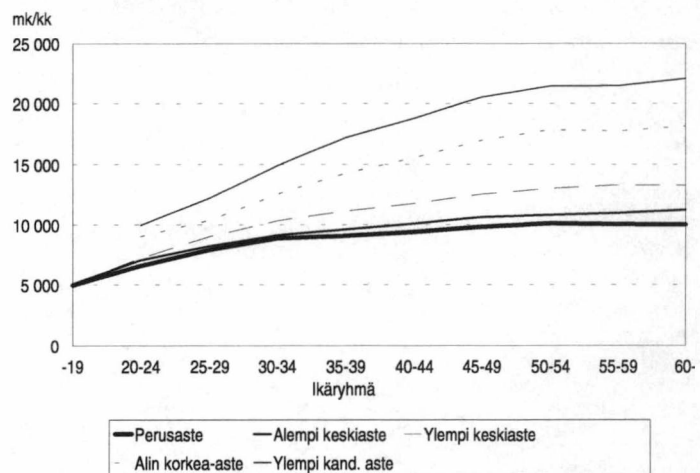
toisetujen osuus oli 2 % ja tulos- ja suoritus-sidonnaiset palkanerät kuten provisio, tantiemi tai tulospalkkio olivat keskimäärin 2 % säännöllisen työajan ansiosta.

Tiedot perustuvat Teollisuuden ja Työntekijöiden Keskusliiton (TT:n) suorittamaan toimihenkilöiden palkkatiedusteluun. Tämän lisäksi tilasto sisältää Elintarvike-

teollisuuden työnantajaliiton jäsenyrityksien toimihenkilöt. Osa-aikaisia, harjoittelijoita, alle 18-vuotiaita ja yrityksen ylintä johtoa sekä omistus- ja sukulaissuhteen perusteella yrityksissä toimivia ei sisälly tähän tilastoon.

Lähde: Teollisuuden toimihenkilöiden palkat 1994

TEOLLISUUDEN TOIMIHENKILÖIDEN KUUKAUSIANSIOT
KOULUTUSASTEEN JA IKÄRYHMÄN MUKAAN VUONNA 1994

TEOLLISUUDEN TOIMIHENKILÖIDEN ANSIOIDEN RAKENNE
JOULUKUUSSA 1994

	Kiinteä kk-ansio	Vuorotyölisät	Luontoisedut	Tulos- ja suoritus-sidonnaiset erät
Konttoritoimihenkilöt	8 969	29	112	162
Naiset	8 453	21	48	100
Miehet	10 998	59	364	406
Tekniset toimihenkilöt	11 072	350	83	179
Naiset	8 859	109	30	126
Miehet	11 543	401	94	190
Ylemmät toimihenkilöt	16 017	19	482	303
Naiset	13 774	13	294	196
Miehet	16 526	20	524	327
Yhteensä	12 139	134	231	217
Naiset	9 424	33	87	120
Miehet	13 751	194	317	274

TEKNISTEN-, KONTTORI- JA YLEMPIEN TOIMIHENKILÖIDEN MÄÄRÄ 1990-1994

	Yhteensä	Tekniset	Konttori	Ylemmät
1990	146 005	52 791	48 470	44 744
1991	141 619	50 847	46 279	44 493
1992	133 137	47 065	43 553	42 519
1993	112 487	39 882	35 704	36 901
1994	108 887	36 861	34 040	37 976

V ALTIOLLA 129 000 KOKOAIKAISTA PALKANSAAJAA

Valtiolla oli 1994 marraskuussa 128 773 kokoaikaista kuukausipalkkaista henkilöä. Kokoaikaisten kuukausipalkkaisten määrä on vähentynyt noin 24 000 palkansaajalla. Tämä johtuu pääosin yhtiöittämisestä: vuonna 1993 yhtiöitettiin Valton painatuskeskus, Valtion tietokonekeskus ja Valtion ravitsemuskeskus. Vuonna 1994 yhtiöitettiin Posti- ja telelaitos sekä Kartta-keskus. Vuonna 1994 valtion henkilöstöstä noin 14 % toimi valtion liikelaitoksissa (kuten esim. Valtion pukutehdas), ja edellisenä vuonna 27 %.

Kuukausipalkkaisen henkilöstö määrä kokonaisuudessaan on laskenut runsaat 18 %.

Budjettitalouteen kuuluvia kokoaikaisia henkilöitä oli 110 612. Budjettitalouteen kuuluvista naisista yli puolet toimi hallinnollisessa tai konttoriteknisessä ammattiryhmässä osasto- tai toimistosihteerinä tai verotustehtävissä.

Lähes kolmannes miehistä on teknisen, lunnontieteellisen tai humanistisen työn ammattiryhmässä. He toimivat insinööreinä tai teknikkoina sekä opetuslalla.

Suurimpia hallinnonaloja oli opetusministeriö, joka työllisti 26 %, puolustusministeriö ja sisäasiainministeriö 15 %.

Valtion kuukausipalkkaisen henkilöstön säännöllisen työajan keskiansio oli marraskuussa 1994 keskimäärin 10 664 markkaa. Miesten ansio oli 11 553 markkaa ja naisten 9 406 markkaa

Kokonaiskeskiansio oli 11 072 markkaa, miehillä 12 138 markkaa ja naisilla 9 528 markkaa.

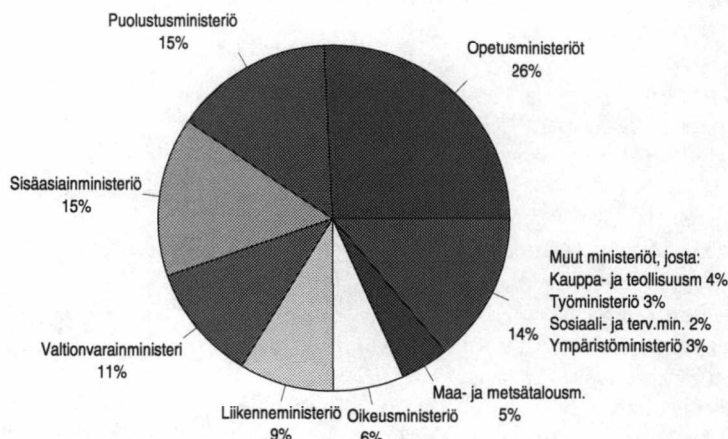
Ansio kasvoi edellisestä vuodesta 2,1 %, miehillä 2,2 % ja naisilla 1,8 %.

Lähde Valtion kuukausipalkat 1994

VALTION KUUKAUSIPALKKAINEN HENKILÖSTÖ VUOSINA 1990 – 1994

Palkkausmuoto	Lukumäärät				
	1990	1991	1992	1993	1994
Kotimaassa toimivat					
Yhteensä	194 602	194 195	189 874	179 484	146 445
– kokoaikaiset täysipalkkaiset	169 444	172 235	169 546	152 714	128 773
– osa-aikaiset täysipalkkaiset	9 588	7 807	8 250	11 820	10 679
– osapalkkaiset	15 570	14 153	12 078	14 950	6 993
Ulkomaan kokoaikaiset	1 192	1 183	987	963	956

VALTION KUUKAUSIPALKKAISET HALLINNONALAN MUKAAN VUONNA 1994

SÄÄNNÖLLISEN TYÖAJAN ANSIO VUOSINA 1993–1994

Valtion liikelaitoksissa ja budjettitaloudessa toimivat kokoaikaiset palkansaajat.

	Lukumäärä		Kuukausiansio		% -muutos
	1993	1994	1993	1994	
	Yhteensä		Yhteensä		
Budjettitalous	111 386	110 612	10 512	10 685	1,6
Liikelaitokset	41 328	18 161	9 370	10 535	12,4
Yhteensä	152714	128 773	10 203	10664	

YKSITYISTEN HYVINVOINTIPALVELUIDEN PALKANSAAJIEN ANSIO 10 821 MK

Yksityisten hyvinvointipalvelujen toimialoilla (koulutus, tutkimus ja kehittäminen, terveys- ja sosiaalipalvelu ja järjestötoiminta) oli noin 28 000 palkansaajaa, joista kokoaikaisia oli n. 25 000 ja osa-aikaisia n. 3 000. Naisten osuus koko aineistosta oli n. 80 %.

Palkansaajien säännöllisen työajan ansio oli keskimäärin 10 821 mk marraskuussa 1994. Miehet ansaitsivat 14 417 mk ja naiset 9 262 mk. Ansiot nousivat keskimäärin 0,7 % edellisestä vuodesta.

Palkansaajien ansiotasoindeksiin mukaan kaikkien palkansaajien keskimääräiset kuukausiansiot olivat II neljänneksen 1994 ennakkotietojen mukaan 10 181 mk, miehillä 11 181 mk ja naisilla 9 110 mk.

Kouluttautuneisuus ei tasannut sukupuolten välistä palkkauseroa

Koulutusaste mittaa koulutusajan pituutta. Mitä pitemmästä koulutusajasta on kysymys, sitä korkeampi on koulutusaste.

Yksityisten hyvinvointipalvelujen palkansaajista korkea-asteen koulutuksen on suorittanut n. 30 %. Miehet olivat keskimäärin koulutetumpia kuin naiset. Korkea-asteen koulutuksen oli suorittanut lähes puolet miehistä, kun naisista viideosa oli suorittanut vastaavan koulutuksen.

Koulutusasteen mukaan mittaessa kouluttautuneisuus ei tasannut sukupuolten välistä palkkauseroa. Tutkijakoulutuksen suorittaneet naiset ansaitsivat miesten ansioista keskimäärin n. 69 %, kun vastaavasti keskiasteen koulutuksen suorittaneet naiset ansaitsivat n. 80 % miesten ansioista.

Lähde Yksityisten hyvinvointipalvelujen palkat 1994

YKSITYISTEN HYVINVOINTIPALVELUIDEN PALKANSAAJIEN KUUKAUSIANSIOITA TOIMIALOITTAIN JA VASTAAVIA TIETOJA LTK:N JÄSENYRITYKSISSÄ JA KUNTASEKTORILLA

Toimiala	Yksityisen hyvinvointipalvelun palkansaajat		LTK:n palkansaajat		Kuntien palkansaajat	
	Lkm	Ansio	Lkm	Ansio	Lkm	Ansio
Koulustoiminta			630 ¹⁾	13 606	62 878	10 788
Miehet			418	13 880	19 881	11 879
Naiset			212	13 066	42 864	10 286
Tutkimus- ja kehittämistoiminta	2 187	12 359				
Miehet	1 043	15 097				
Naiset	1 144	9 862				
Terveys- ja sosiaalipalvelu	13 864	8 990	6 686	8 896	153 453	9 007
Miehet	2 391	11 036	787	10 255	14 268	11 983
Naiset	11 474	8 564	5 899	8 715	139 080	8 703
Järjestötoiminta	8 990	13 270				
Miehet	4 141	16 197				
Naiset	4 850	10 771				

1) LTK:n osalta lähinnä ammatillisten aikuiskoulutuskeskusten palkansaajia

PALKANSAAJIEN KOULUTUSASTEEN PROSENTTISOUJUDET JA SÄÄNNÖLLISEN TYÖAJAN ANSIO 1994

Toimiala	Alempi keski-aste	Ylempi keski-aste	Alin korkea-aste	Alempi kand.aste	Ylempi kand.aste	Tutkija-koulutus	Tiedot puuttuvat	
Terveys- ja sosiaalipalvelut	38,2	32,8	16,5	3,4	8,1	1,0	100,0	20,2
Tutkimustoiminta	9,4	29,3	6,6	1,6	40,0	13,1	100,0	19,4
Järjestötoiminta	16,2	36,1	12,9	6,5	26,6	1,7	100,0	22,1
Yhteensä	27,9	33,6	14,3	4,4	17,5	2,3	100,0	20,8
<i>Säännöllisen työajan ansio</i>								
Terveys- ja sosiaalipalvelut	7 765	8 557	9 783	10 808	15 296	19 315		
Tutkimustoiminta	7 814	8 875	10 536	10 761	14 734	19 518		
Järjestötoiminta	10 339	11 312	11 957	15 578	18 630	27 475		
Yhteensä	8 296	9 624	10 506	13 314	16 973	21 566		

1) Tiedot puuttuvat sisältää tiedon myös perusasteen koulutuksen suorittaneista palkansaajista

SEURAKUNTIEN PALKANSAAJIEN ANSIO 9 503 MK

Seurakuntien kokoaikaisten viranhaltijoiden kuukausiansio ilman ylitöitä oli 10 048 mk. Miehet ansaitsivat 114 39 mk ja naiset 8 915 mk. Naisten ansioiden osuus miesten ansiosta oli 78 %. Viranhaltijoiden kuukausiansio nousi edellisestä vuodesta 1,0 %. Miesten ansiot nousivat 1,0 % ja naisten 1,2 %.

Työsuhteisten palkansaajien keskimääräinen säännöllisen työajan ansio oli seurakunnissa 7 287 mk. Miehillä ansiot olivat 7 665 mk ja naisilla 7 131 mk. Naisten ansioiden osuus miesten ansiosta oli 93 %. Keskimääräinen säännöllisen työajan ansio lasi 0,8 % edellisestä vuodesta.

Seurakunnat työllistivät 783 kesätyöntekijää. Koko kuukaudesta vähentämätöntä palkkaa saaneita kesätyöntekijöitä oli kesäkuussa 514. Kokoaikaisten työsuhteisten palkansaajien määrä on noussut 2,8 % edellisestä vuodesta.

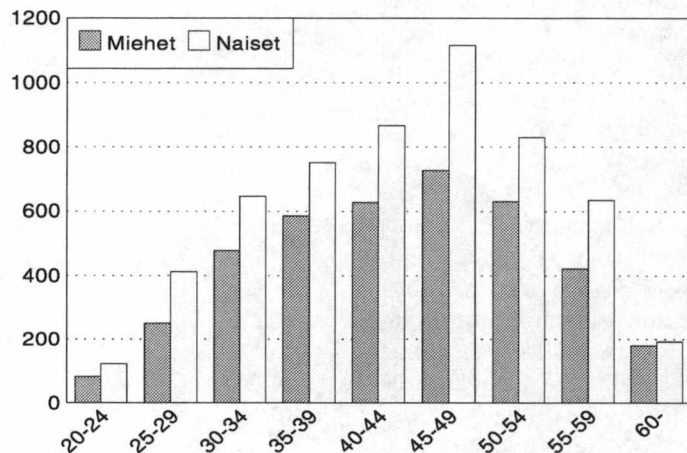
Seurakunnilla tarkoitetaan tässä evankelisluterilaisia seurakuntia. Seurakuntien palkkatilaston tiedot 1994 on kerännyt kirkon sopimusvaltuuskunta. Seurakuntatalouksia oli yhteensä 465. Yksityisiä seurakuntia oli 598. Tutkimusajankohdalla on työsuhteisilla kesäkuu ja viranhaltijoilla marraskuu.

Lähde Yksityisten hyvinvointipalvelujen palkat 1994

SEURAKUNTIEN KOKOAIKAISTEN KUUKAUSIPALKKAISTEN PALKANSAAJIEN LUKUMÄÄRÄT JA KUUKAUSIANSIOT

Vuosi	Viranhaltijat			Työsuhteiset	
	Lkm	Kok.ansio	Nousu %	Lkm	Kok.ansio
1985	7 554	6 194		1 636	
1986	7 687	6 635	7,1	1 906	
1987	7 904	7 092	6,9	2 036	
1988	8 035	7 745	9,2	2 103	
1989	8 191	8 249	6,5	2 233	
1990	8 256	9 009	9,2	1 902	
1991	8 340	9 741	8,1	2 009	7 518
1992	8 356	9 776	0,4	2 088	7 379
1993	7 880	9 975	2,0	1 900	7 397
1994	7 588	10 074	1,0	1 988	7 325

SEURAKUNTIEN PALKANSAAJAT IKÄRYHMITÄIN VUONNA 1994

SEURAKUNTIEN PALVELUKSESSA OLEVA HENKILÖSTÖ PALVELUSSUHTEN MUKAAN 1994

	Kokoaikaiset ¹⁾	Osa-aikaiset	Sivutoimiset	Yhteensä
Viranhaltijat	7 889	374	50	8 313
Miehet	3 490	94	17	3 601
Naiset	4 399	280	33	4 712
Työsuhteiset	2 121	456	313	2 890
Miehet	616	54	100	770
Naiset	1 505	402	213	2 120
Seurakunnat yhteensä	10 010	830	363	11 203

ASUNTOJEN HINNAT LASKIVAT HUHTI- KESÄKUUSSA 1,1 PROSENTTIA

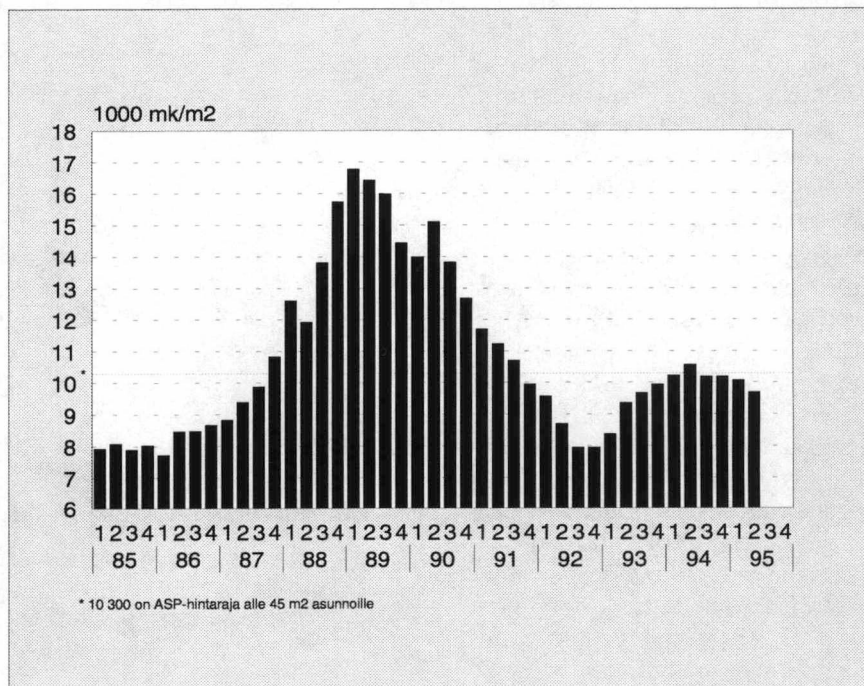
Vanhojen kerrostaloasuntojen hinnat laskivat 1,1 prosenttia vuoden toisella vuosineljänneksellä verrattuna ensimmäiseen neljännekseen. Yleisesti hintojen kehitys oli maltillista. Helsingissä hinnat laskivat kuitenkin 3,1, Espoossa 3,4 ja Vantaalla 2,5 prosenttia. Pääkaupunkiseudun ulkopuolella hintataso pysyi ennallaan. Alueellisesti hintojen muutokset vaihtelivat. Esimerkiksi Tampereella kerrostalojen hinnat laskivat 4,6 ja Jyväskylässä 6,1 prosenttia. Turussa hinnat taas nousivat 1,9 ja Kuopiossa 3 ja Lahdessa 4,4 prosenttia. Muutokset varsinkin pienemmissä kaupungeissa, joissa kauppooja on tehty vähän, voivat vaihdella suuresti sen mukaan minkä laatuista asuntoja on myyty eri vuosineljänneksillä. Yleensä jos muutos on ollut suuri, se seuraavalla neljänneksellä tasaantuu toiseen suuntaan.

Helsingin keskustan keskihinta oli 9 500 markkaan neliö. Vantaalla asuntoja myytiin 4 650 markan neliöhinnalla. Pääkaupunkiseudun keskihinta vanhoissa kerrostaloasunnoissa oli huhti-kesäkuussa 6 600 markkaa ja muualla Suomessa 4 300 markkaa neliö. Alle 4 000 markan keskimääräisiä neliöhintoja tilastoitiin Kotkassa, Kouvolassa, Raumalla ja Rovaniemellä.

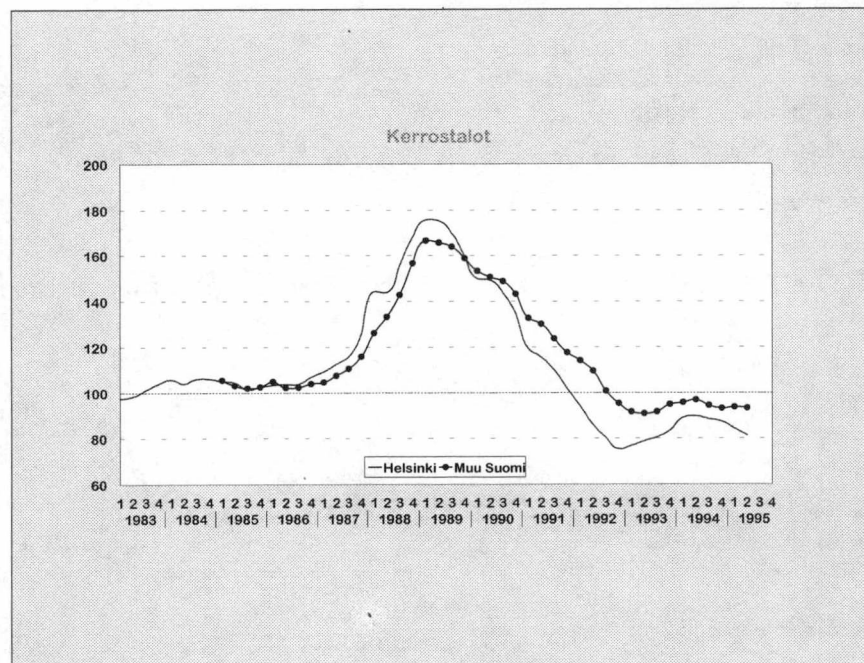
Tilastoitujen kauppoojen lukumäärän perusteella kaupankäynti hiljeni alkuvuoteen verrattuna. Tilastoon saatiin mukaan 3 917 kerros- ja rivitalokauppaa, kun tammi-maaliskuussa kauppooja oli 4 872. Tiedot ovat Tilastokeskuksen laatimasta kiinteistönvälittäjien aineistoon perustuvasta asuntojen hintatilastosta.

Lähde Asuntojen hinnat 1995, 1. neljännes

YKSIÖN HINTA HELSINGIN KESKUSTASSA

ASUNTOJEN HINTOJEN REAALIHINTAINDEKSI 1983=100

VANHOJEN KERROSTALOASUNTOJEN KESKIMÄÄRÄISET VELATTOMAT NELIÖHINNAT JA INDEKSIT
(1983=100) 2. NELJÄNNEKSI, 1995

Kaupunki	2/1995 mk/m ²	1/1995 mk/m ²	Nimell. indeksi 2/1995	muutos edell. nelj. %	Reaali- indeksi** 2/1995	muutos# edell. nelj. %	Kaupat tilastossa lkm
Koko maa	5 159	5 248	142.1	-1,1	88.3	-1,5	2 865
Pääkaupunkiseutu	6 591	6 806	129.9	-3,1	80.7	-3,5	969
Muu Suomi	4 300	4 314	150.2	-0,0	93.3	-0,4	1 896
Helsinki	7 030	7 257	130.9	-3,1	81.3	-3,5	675
Helsinki-1	9 502	9 866	153.8	-3,5	95.5	-3,9	116
Helsinki-2	8 035	8 259	132.5	-2,5	82.3	-2,9	201
Helsinki-3	6 457	6 623	124.2	-2,8	77.2	-3,2	235
Helsinki-4	5 315	5 548	126.2	-3,9	78.4	-4,3	123
Espoo+Kauniainen	6 124	6 354	135.4	-3,4	84.1	-3,8	173
Vantaa	4 651	4 785	118.4	-2,5	73.5	-2,9	121
Kehyskunnat*	4 208	4 184	130.6	+3,2	81.1	+2,8	157
Tampere	4 578	4 796	151.2	-4,6	93.9	-5,0	179
Turku	4 732	4 668	137.1	+1,9	85.1	+1,5	238
Pori	4 105	4 318	177.3	-5,1	110.1	-5,5	41
Lappeenranta	4 919	4 827	148.9	+1,0	92.5	+0,5	80
Kouvola	3 608	3 559	145.2	+1,9	90.2	+1,5	54
Lahti	4 090	3 938	140.7	+4,4	87.4	+4,0	135
Hämeenlinna	4 348	4 413	172.3	-11,2	107.0	-11,6	39
Kotka	3 637	3 608	150.7	+3,5	93.6	+3,1	48
Rauma	3 932	3 653	193.1	+4,4	119.9	+4,0	35
Kuopio	4 964	4 824	150.7	+3,0	93.6	+2,6	133
Jyväskylä	4 777	5 064	138.1	-6,1	85.8	-6,5	92
Vaasa	5 076	4 537	160.0	+11,4	99.4	+11,0	33
Mikkeli	4 408	4 277	157.3	+2,3	97.7	+1,8	44
Joensuu	4 621	5 170	138.8	-10,6	86.2	-11,0	57
Oulu	4 462	4 591	146.7	-2,4	91.1	-2,8	146
Rovaniemi	3 800	4 081	121.3	-5,5	75.3	-5,9	51

Muutosprosentti on laskettu huoneistotyyppiin ja asutokannan mukaan painotetuista indeksiluvuista

* Hyvinkää, Järvenpää, Kerava, Kirkkonummi, Nurmijärvi, Riihimäki, Sipoo, Tuusula ja Vihti

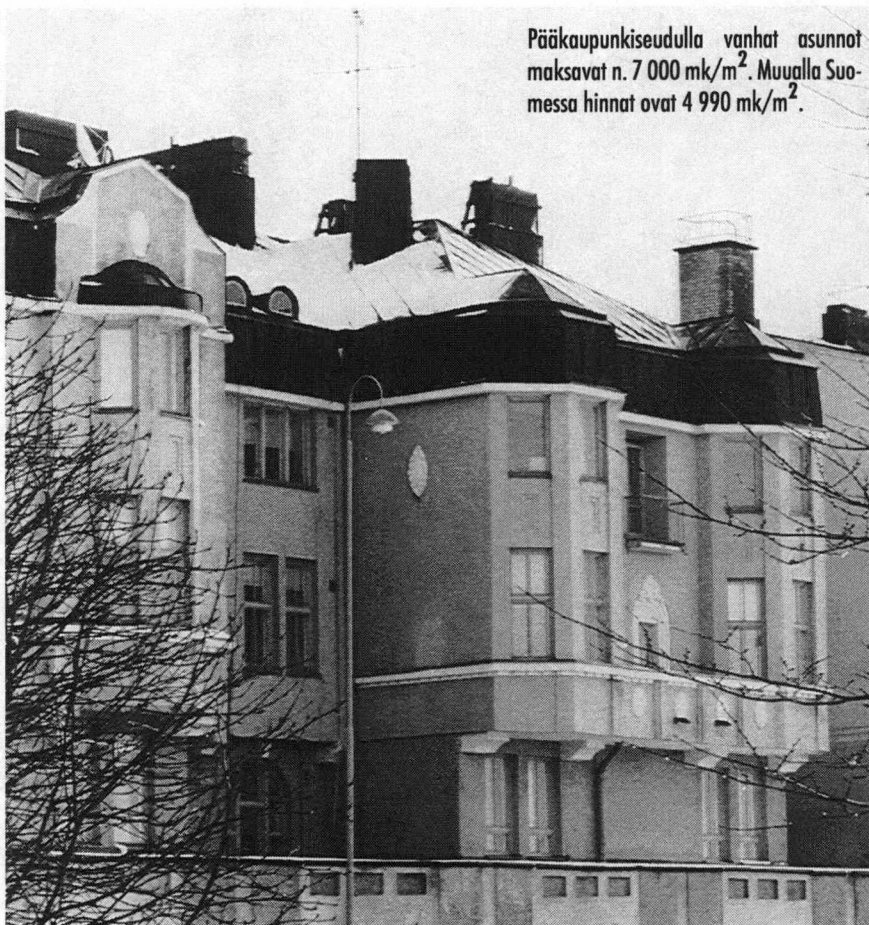
** Reaalihintaindeksi 1983=100 kuluttajahintojen suhteen.

ASUNTO-OSAKEKAUPAT VÄHENIVÄT VUONNA 1994

Viime vuonna tehtiin noin 59 000 asunto-osakekauppaa. Kauppojen lukumäärä laski 8 prosenttia edellisvuodesta. Asunto-kauppa oli keväällä 1994 vilkasta, mutta hiljensi loppuvuotta kohden. Rahaa kaupoissa käytettiin yhteensä 17,8 miljardia markkaa. Kokonaiskauppasumma laski 1,1 miljardia markkaa edellisvuodesta. Tiedot perustuvat Tilastokeskuksen vuoden 1994 asuntojen hintatilastoon, joka on laadittu verottajan leimaverolaskelmista. Tilasto kattaa koko maan postinumeron tarkkuudella.

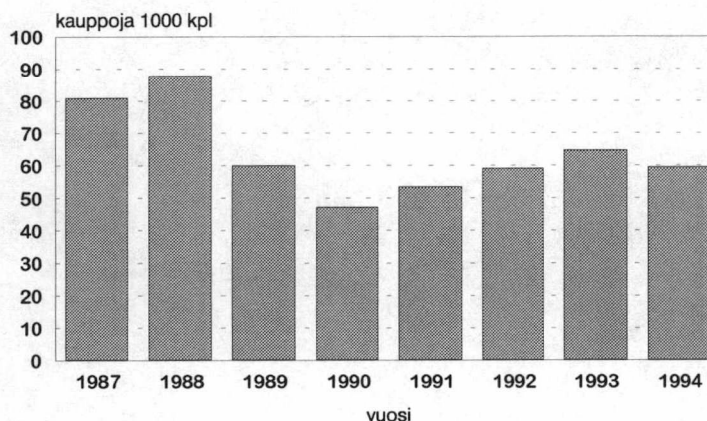
Vanhojen vapaarahoitteisten asuntojen keskihinta oli viime vuonna 4 990 markkaa neliö, nousua 2,4 prosenttia. Pääkaupunkiseudun hinnat nousivat vuodessa 8,1 prosenttia, mutta muualla maassa hintataso oli ennallaan verrattuna vuoteen 1993. Pääkaupunkiseudun keskihinta oli 7 000 markkaa neliö ja muualla Suomessa 4 200 markkaa. Pääkaupunkiseudulla tehtiin 28 prosenttia koko maan asunto-osakekaupoista.

Lähde Asuntojen hinnat 1994

Pääkaupunkiseudulla vanhat asunnot maksavat n. 7 000 mk/m². Muualla Suomessa hinnat ovat 4 990 mk/m².

ASUNTO-OSAKEKAUPPOJEN LUKUMÄÄRÄT

Asuntojen hintatietoja postinumeroalueittain

Vuoden 1994 leimaveroaineistosta on mahdollista tilata tulosteita. Tietoja saa toteutuneista kauppahinnoista (mk/m²) huoneistotyypeittäin ja postinumeroalueiden mukaan tilastoituna.

Koko maata koskevia tietoja on saatavissa vuodesta 1987 alkaen. Uudenmaan, Oulun ja Lapin läänistä leimaverotietoja on jo vuodesta 1985 lähtien. Tulosteiden hinta on alkaen 150 mk.

Lisätietoja Tuula Kuoppala puh 1734 3558

NYT KUSTANNUSINDEKSIT MYÖS TAKSI- JA SAIRAANKULJETUSLIIKENTEELLE

Tilastokeskus on aloittanut taksi-, invataksi- ja sairaankuljetusliikenteen kustannusindeksien tuottamisen. Liikenteen alalta vastaavia kustannusindeksejä on tehty melko pitkään ammattimaiselle kuorma-autoliikenteelle ja linja-autoliikenteelle.

Kustannusindeksit kertovat, kuinka liikenteen harjoittamiseen käytettyjen panosten hinnat ovat muuttuneet. Indeksit ovat kiinteäpainoisia, so. perusajankohdan painorakenne pysyy ajankohdasta toiseen samana. Indeksien perusajankohta on kesäkuu 1994 ja sitä merkitään luvulla 100. Siitä lähtien myös pistelukuja on saatavana. Indeksit lasketaan vuosittain neljältä kuukaudesta: maaliskuu, kesäkuu, syyskuu ja joulukuuta. Ne ilmestyvät kyseisiä kuukausia seuraavan kuukauden loppuun mennessä.

Taksi- ja invataksiliikenteen kustannusindeksit ovat arvonnalisäverottomia indeksejä. Painorakenteen panokset ja hintaseurannassa olevat tuotteet eivät sisällä arvonnalisäveroa. Sen sijaan sairaankuljetusliikenteen kustannusindeksi perustuu arvonnalisäveron sisältäviin panoshintoihin.

Kustannusindeksit eivät kerro kaikista alalla tapahtuvista kustannuksista. Kiinteän painorakenteen vuoksi esimerkiksi verorakenteen muutos, uusi maksu tai vanhan maksun poistuminen eivät välttämättä näy pisteluvuissa. Painorakennetta toki muutetaan, jos alalla tapahtuu voimakas kustannusrakenteen muutos. Yleensä painorakennetta uudistetaan viiden vuoden välein. Kustannuksia keventävä tuottavuuden kasvu ei myöskään näy kustannusindekseissä.

Palkoilla suuri paino

Taksi- ja sairaankuljetusliikenteen kustannusindeksien panosryhminä

ovat palkat, välilliset palkat, poltto- ja voiteluaineet, korjaus ja huolto, renkaat, pääoman poisto, korot, vakuutukset, liikennöimismaksut, ylläpito ja hallinto. Panosryhmien painot eli kustannusosuudet kokonaiskustannuksista kesäkuussa 1994 on esitetty oheisessa taulukossa.

Niin taksi-, invataksi- kuin sairaankuljetusliikenteenkin indekseissä palkkakustannuksilla on suuri paino. Painorakenteessa palkkojen ja välillisten palkkojen osuudet kokonaiskustannuksista on takseilla 62,6 prosenttia, invatakseilla 56,8 prosenttia ja sairaankuljetusautoilla 55,3 prosenttia. Palkkojen laskuperustana on kuljetustyöaika, mikä mm. sairaankuljetusliikenteessä tarkoittaa 6 tuntia vuorokaudessa. Tilastokeskus tekee sairaankuljetusalalle myös erillistä indeksia, jossa palkkakustannuksissa on mukana hälytysvalmiusajan palkat. Niissä laskelmissa palkkakustannusten osuus kokonaiskustannuksista on noin 75 prosenttia.

Taksiliikenteessä seuraavaksi merkittävin kustannuserä on poltto- ja voiteluaineet, joiden osuus kokonaiskustannuksista on 8,3 prosenttia. Muilla kustannuserillä on vieläkin pienempi paino-osuus. Pääoman poisto edustaa vain 5,6 prosenttia taksiliikenteen kokonaiskustannuksista.

Invataksi- ja sairaankuljetusliikenteessä palkkakustannusten jälkeen seuraavaksi suurin kustannuserä on pääoman poisto, joka invatakseilla on 11,7 prosenttia kokonaiskustannuksista ja sairaankuljetusautoilla 13,1 prosenttia. Poltto- ja voiteluaineiden osuus on invatakseilla 7,1 % ja sairaankuljetusautoilla vain 3,5 prosenttia kokonaiskustannuksista. Sairaan- kuljetusautojen ylläpito- ja hallintokustannukset ovat suuremmat kuin taksien.

Palkkamenot nostivat kustannuksia kesäkuussa

Indeksien mukaan kesäkuussa 1995 taksiliikenteen kustannukset ovat nousseet vuoden aikana 1,9 prosenttia, invataksiliikenteen 1,7 prosenttia ja sairaankuljetusliikenteen 2,5 prosenttia. Kustannuksia nostivat pääasiassa palkkojen ja välillisten palkkojen nousut. Liikennöimiskustannukset nousivat huomattavasti, kun auton käyttömaksut nousivat ja kun kalliimpi käyttömaksu kohdistui myös kaksi vuotta vanhoihin autoihin. Lisäksi pakollisen pakokaasumittauksen voimaantulo vuoden alusta lisäsi liikennöimiskustannuksia. Pääoman, poltto- ja voiteluaineiden sekä takseilla myös renkaiden halpeneminen alensivat kustannuksia.

Taksi- ja sairaankuljetusliikenteen kustannusindeksit on suunniteltu yhteistyönä Suomen Taksiliitto ry:n, Suomen Invataksit ry:n, Suomen Sairaan- kuljetusliitto ry:n, Liikenneministeriön ja Tilastokeskuksen kanssa. Kustannusindeksejä tullaan käyttämään mm. apuvälineinä taksaneuvotteluissa.

Lisätietoja Pirkko Hemmilä puh. (90) 1734 3470

TAKSI- JA SAIRAANKULJETUSLIIKENTEEN KUSTANNUSINDEKSIN PAINORAKENNE, %

Kustannuserä	Taksit	Invataksit	Sairaan- kuljetus- autot
Palkat	38,9	35,3	32,9
Välilliset palkat	23,7	21,5	22,4
Poltto- ja voitelu- aineet	8,3	7,1	3,5
Korjaus ja huolto	5,9	4,5	3,0
Renkaat	1,3	1,3	0,8
Pääoman poisto	5,6	11,7	13,1
Korot	4,0	5,6	6,1
Vakuutukset	4,0	4,1	1,8
Liikennöimismaksut	2,8	3,4	0,1
Ylläpito	2,9	2,9	7,9
Hallinto	2,6	2,6	8,4
Kokonaisindeksi	100	100	100

VUONNA 1996 ILMESTYY UUSI EU:N I VAIHEEN KULUTTAJAHINTAINDEKSI

Kuluttajahintaindeksin laskennasta on tähän saakka ollut olemassa vain yleisiä kansainvälisiä suosituksia ja ohjeita. Eri maiden indeksit poikkeavatkin menetelmiltään ja tuloksiltaan toisistaan.

Vuoden 1996 alusta Suomessa kuten muissakin EU:n jäsenmaissa aletaan laskea kansallisen kuluttajahintaindeksin ohella n.s. ensimmäisen vaiheen yhdenmukaistettua indeksiä. Tällä indeksillä Euroopan Komissio ja Euroopan rahapoliittinen instituutti seuraavat ensi vuonna miten jäsenmaat selviytyvät vakaan hintatason vaatimuksesta, jota Euroopan talous- ja rahaliittoon liittyminen edellyttää. Ensimmäisen vaiheen yhdenmukaistetut indeksit eivät korvaa maiden kansallisia indeksejä, joita tuotetaan ensi vuonna kuten aikaisemminkin. Ensimmäisen vaiheen indeksejä käytetään jäsenmaiden väliseen vertailuun, mutta kansalliset indeksit soveltuvat paremmin maiden sisäisiin tarpeisiin. Vuoden 1997 alusta on tarkoitus ryhtyä tuottamaan pidemmälle yhdenmukaistettuja indeksejä.

Ehdotus neuvoston asetukseksi Euroopan yhteisöjen yhdenmukaistetuista kuluttajahintaindeksistä julkaistiin Euroopan yhteisöjen virallisessa lehdessä 6. huhtikuuta 1995 (95/C84/06). Se sisältää puitteet ja vaiheistuksen kuluttajahintaindeksin yhdenmukaistamiseen EU-maissa ja hyväksyttiin periaatteessa neuvostossa heinäkuussa 1995.

EU:n ensimmäisen vaiheen väliaikaiset indeksit perustuvat maiden nykyisiin indekseihin mutta niistä poistetaan hyödykeryhmät, joiden hintojen kehitystä mitataan tällä hetkellä eri maissa paljon toisistaan poikkeavilla menetelmillä. Tällaisia ryhmiä ovat m.m. omistusasuminen, terveyden- ja sairaudenhoito sekä koulutus. Ensimmäisessä vaiheessa

näiden hyödykeryhmien painot ja hinnat poistetaan indeksin laskennasta. Suomen nykyiseen indeksiin verrattuna ensimmäisen vaiheen indeksissä jätetään noin viidennes suomalaisten kulutuksesta pois inflaatiolaskelmista.

Eräät jäsenmaat joutuvat lisäämään kulutusryhmiä indeksiin. M.m. Luxemburgin kuluttajahintaindeksi ei sisällä alkoholia eikä tupakkaa ja ne pitää lisätä ensimmäisen vaiheen väliaikaiseen indeksiin.

Suomen virallinen kuluttajahintaindeksi, jota käytetään m.m. eläkkeiden, palkkojen ja vuokrien indeksointiin, perustuu n.s. laajaan kulutuskäsitteeseen. Ero virallisen indeksimme ja ensimmäisen vaiheen indeksin välillä olisi ollut melkoinen viime vuosina. Suurin osa erosta johtuu laman aiheuttamasta poikkeuksellisesta asuntojen hintojen ja korkojen kehityksestä. Vuoden 1995 alkupuolella indeksien nousuvauhdit ovat olleet likimain samoja.

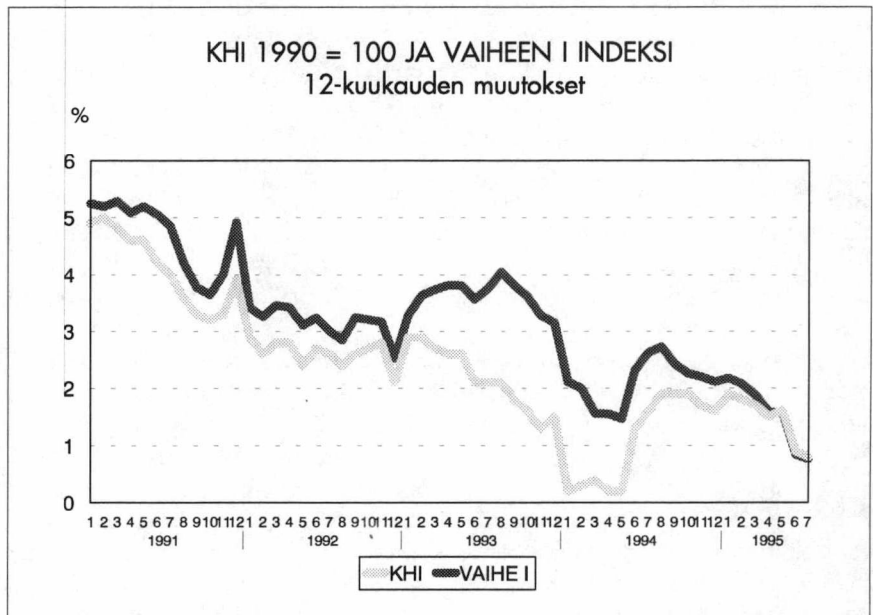
Myös muissa jäsenmaissa suoritettavat alustavat laskelmat osoitta-

vat, että hintakehitykset maiden kansallisten ja EU:lle toimitettavan ensimmäisen vaiheen indeksin välillä eroavat toisistaan selvästi. Indeksilukujen tulokinnassa onkin syytä olla tarkkana. Ensimmäisen vaiheen indeksit eivät ole mitenkään parempia inflaation mittareita kuin maiden kansalliset indeksit. Erot pisteluvuissa johtuvat ainoastaan poisjätettyjen tai lisättyjen kulutusryhmien vaikutuksesta indeksin kehitykseen.

Jokaisessa EU-maassa tullaan vuoden 1997 alusta lähtien tuottamaan yhtenäistetyin menetelmin laskettuja kuluttajahintaindekskejä. Näiden laskennassa on tavoitteena, että jokaisessa jäsenmaassa noudatetaan sääntöjä, jotka koskevat mm. indeksin laskentakaavoja, painorakenteiden lähteitä, hintatietojen lukumäärää, keruuajanjaksoja sekä myös indeksiin sisältyviä kulutusryhmiä. Hyödykkeiden laaduissa tapahtuvat muutokset on eliminoitava hintojen kehityksestä.

Lisätietoja

Kaisa Weckström-Eno puh. (90) 1734 3479

INDEKSIT AULUKKO

	II/1995	Vuosimuutos %
● Ansiotasoindeksi 1990 = 100*	116,2	4,5
Tuntipalkkaiset	115,6	5,9
Kuukausipalkkaiset	116,5	4,0
Teollisuus	123,5	7,8
● Työntekijät	123,2	8,1
● Toimihenkilöt	124,0	7,3
Talonrakennustyöntekijät	100,3	2,7
Tukku- ja vähittäiskauppa	117,5	4,8
Kuljetus	117,1	4,4
Rahoitus	120,5	2,5
Kunta	116,1	3,3
Tuntipalkkaiset	113,3	4,9
Kuukausipalkkaiset	116,3	3,2
Valtio	112,0	3,1
Kuukausipalkkaiset	111,5	2,9
Yksityinen sektori	117,2	5,3
Tuntipalkkaiset	115,6	6,1
Kuukausipalkkaiset	118,3	4,9
● Reaaliansioindeksi 1990 = 100*	103,7	3,2
● Asuntojen hintaindeksi 1983 = 100	142,6	-3,9
Pääkaupunkiseutu	130,7	-7,2
Muu Suomi	149,6	-2,2
● Julkisten menojen hintaindeksi 1985 = 100*		
Valtiontalous	145,5	1,5
Kunnallistalous	155,5	2,9
Elokuu 1995		
● Kuluttajahintaindeksi 1990 = 100	112,1	0,5
Ravinto	94,5	-8,3
Asuminen, lämpö ja valo	101,1	1,2
Liikenne	124,9	2,8
● Elinkustannusindeksi 1951:10 = 100	1391	0,5
● Rakennuskustannusindeksi 1990 = 100	103,6	1,0
Työpanokset	103,1	0,5
Tarvikepanokset	105,4	1,9
● Maarakennuskustannusindeksi 1990 = 100	103,3	1,0
● Maarakennusalan konekustannusindeksi 1990 = 100	108,8	-0,5
● Metsäalan konekustannusindeksi 1990 = 100	121,4	3,5
● Tukkuhintaindeksi 1990 = 100	109,5	-0,5
Kotimaiset tavarat	105,9	-0,2
Tuontitavarat	117,5	-0,3
● Vientihintaindeksi 1990 = 100	120,0	6,0
● Tuontihintaindeksi 1990 = 100	119,2	-0,8
● Teollisuuden tuottajahintaindeksi 1990 = 100	111,1	2,7
● Kotimarkkinoiden perushintaindeksi 1990 = 100	105,8	-0,9
● Kuorma-autoliikenteen kustannusindeksi 1990 = 100	107,6	2,1
● Linja-autoliikenteen kustannusindeksi 1990 = 100	110,4	-1,8

* Ennakkotieto

Postitus
2 lk kirje

PMM
sopimus
00022/1

SVT Suomen Virallinen Tilasto

TIEDUSTELUT

Anna-Leena Wickstrand/Palkat
Kaisa Weckström-Eno/Hinnat
(90) 17 341

MYyntI

Tilastokeskus/Myyntipalvelu
PL 3B
00022 TILASTOKESKUS
puh. (90) 1734 2011
fax (90) 1734 2474

FÖRSÄLJNING

Statistikcentralen/Försäljningstjänsten
PB 3 B
00022 Statistikcentralen
tel. (90) 1734 2011
fax (90) 1734 2474

ORDERS

Statistics Finland/Sales Services
P.O.Box 3B
FIN-00022 Statistics Finland
Finland
Tel + 358-0-1734 2011
Fax +358-0-1734 2474

KÄYNTIOSOITE

Työpajakatu 13
00580 HELSINKI

ISSN 0784-8374/Palkat
ISSN 0789-2462/Hinnat